

**T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ

DOLGU OYUNCAKLAR

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. DOLGU OYUNCAKLAR	3
1.1. Dolgu Oyunağın Tanımı ve Önemi	3
1.1.1. Dolgu Oyunağın Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri	4
1.2. Dolgu Oyuncak Çeşitleri	7
1.2.1. Kullanım Amacına Göre Dolgu Oyuncaklar; Bu Gruba Giren Oyuncaklar Kendi Arasında İkiye Ayrılır	7
1.2.2. Yapılış Tekniğine Göre Oyuncaklar; Bu Gruba Giren Oyuncaklar Kendi Arasında Üçe Ayrılır	9
UYGULAMA FAALİYETİ	12
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	15
2. DOLGU OYUNCAK HAZIRLAMA	15
2.1. Dolgu Oyunağın Yapımında Dikkat Edilecek Noktalar	15
2.2. Dolgu Oyuncaklarda Bulunması Gereken Temel Özellikler	15
2.2.1. Malzeme Özelliği	16
2.2.2. Doldurma Özelliği	16
2.2.3. Süsleme Özelliği	17
2.3. Dolgu Oyuncak Yapımında İzlenecek Aşamalar	18
2.3.1. Dolgu Oyunağın Planlanması:	18
2.3.2. Dolgu Oyunağın Yapımında Kullanılacak Araç Gereç ve Malzemeyi Hazırlamak	18
2.3.3. Dolgu Oyunağı Yapmak	20
2.4. Dolgu Oyunağı Erken Çocukluk Eğitim Kurumlarında Uygulamak	43
2.5. Hazırlanan Dolgu Oyuncakları Değerlendirmek	45
2.5.1. Dikerek hazırlanan dolgu oyuncaklar için değerlendirme tablosu	45
2.5.2. Örererek hazırlanan dolgu oyuncaklar için değerlendirme tablosu	46
UYGULAMA FAALİYETİ	47
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	48
MODÜL DEĞERLENDİRME	50
CEVAP ANAHTARLARI	52
KAYNAKÇA	54

AÇIKLAMALAR

ALAN	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
DAL/MESLEK	Erken Çocuklukta Öğretmen Yardımcılığı-Özel Eğitimde Öğretmen Yardımcılığı
MODÜLÜN ADI	Dolgu Oyuncaklar
MODÜLÜN TANIMI	Dolgu oyuncakların tanımı, önemi, çocuğun gelişimine etkileri ve çeşitleri hakkında bilgi edinme, dolgu oyuncak hazırlama ve uygulama becerilerinin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Eğitici oyuncaklar modülünü almış ve başarmış olmak.
YETERLİK	Çocukların yaşına ve gelişim özelliklerine uygun dolgu oyuncak yapmak. Hazırlanan oyuncakları uygulamalarda kullanmak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Uygun ortam sağlandığında dolgu oyuncak tanımaya, dolgu oyuncak hazırlamaya dayalı doğru etkinlikler hazırlayıp uygulayabileceksiniz. Amaçlar: 1. Uygun ortam sağlandığında dolgu oyuncak tanımaya yönelik etkinlikler hazırlayabileceksiniz. 2. Uygun ortam sağlandığında dolgu oyuncak hazırlamaya yönelik etkinlikler hazırlayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Sınıf, erken çocukluk eğitim kurumları, özel eğitim kurumları, rehberlik araştırma merkezleri, özel ve kamu kurum ve kuruluşları, uygulama anaokulları Donanım: Kaynak kitaplar, bilgisayar, projeksiyon, fotoğraflar, afiş, broşür, dergiler, uyarıcı pano, tepegöz, fotoğraflar, cd, vcd, televizyon.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise, kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla performans görevi ve bilgi testi verilecektir. Performans görevi ve bilgi testi ile kazandığınız bilgi ve becerilerinizi değerlendirebileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Birbirlerini tanımayan ve bir araya gelen birkaç çocuk, daha birbirlerinin isimlerini öğrenmeden birlikte oyun oynamaya başlarlar. Çünkü oyun, çocukların bütün gelişim alanlarını (fiziksel, zihin ve dil, psiko-motor, duygusal ve sosyal) destekleyen, onlara öğrenme ortamları hazırlayan, eğlendiren ve hoşça vakit geçirmelerini sağlayan evrensel bir dildir. Oyun, aynı zamanda çocukların duygularını, düşüncelerini ve gereksinimlerini en iyi ifade ettiği, yetişkinlere kendi iç dünyası ile ilgili ipuçları verdiği önemli bir etkinliktir.

Oyuncaklar ise çocukların oyunlarında yer alan hem eğitimsel işlev taşıyan hem de çocukları eğlendiren araçlardır. Çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun seçilmiş oyuncaklar, onların kişilik gelişimlerini olumlu yönde etkiler. Renk, şekil, boyut, sayı vb. kavramları öğrenmesini destekler. Yaratıcı yeteneklerinin gelişmesine yardımcı olur.

Oyuncak çeşitlerinden birisi olan dolgu oyuncaklar, her yaş dönemindeki çocukların seyerek oynadığı oyun araçlarıdır. Dolgu oyuncaklar; çocuklar ve bebekler için iyi bir arkadaş olur, onların haz ve mutluluk duymasını sağlar. Evlerimizde bulunan artık malzemeler değerlendirilerek hazırlanabilen dolgu oyuncaklar, aynı zamanda anaokullarında dramatik etkinliklerde kullanılabilen oyun malzemeleridir.

Bu modül ile dolgu oyuncakların tanımı, önemi, çocuğun gelişimine etkileri ve dolgu oyuncak çeşitlerini öğrenecek, dolgu oyuncak yapma ve uygulama becerisi kazanacaksınız. Edindiğiniz bilgileri ve uygulama deneyimlerini günlük yaşantınızda ve bölümle ilgili alanlarda kullanabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti bölümünü tamamladığınızda dolgu oyuncacı tanımaya yönelik etkinlikler hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dolgu oyuncakların tanımı, önemi, çocuğun gelişimine olan etkileri ve dolgu oyuncak çeşitleri ile ilgili çeşitli kaynaklardan ve internetten bilgi edininiz.

1. DOLGU OYUNCAKLAR

1.1. Dolgu Oyuncanın Tanımı ve Önemi

Dolgu oyuncaklar; pelüş, polar, pazen, havlu gibi yumuşak kumaşlardan ve örülerek elde edilen kalıplardan, içi pamuk, sünger, elyaf ya da farklı özellikleri olan malzemelerle doldurulmuş insan, hayvan vb. figürlerden hazırlanmış oyuncaklardır.

Resim 1.1: Renkli iplerden örülerek hazırlanmış palyaço

Resim 1.2: Renkli polar kumaşlardan hazırlanmış tırtıl

Oyuncaklar, bebeğin dünyaya gözlerini açtığı ilk andan itibaren hareketlerine düzen getiren, zihinsel, bedensel ve psiko-sosyal gelişimlerine yardımcı olan, hayal gücünü ve yaratıcı yeteneklerini geliştiren en önemli araçlardır.

Bebeklerde seçme ve değerlendirme duygusunu geliştiren oyuncaklar; onu kendi kendine karar vermeye yönlendirerek farklı alanlarda beceri kazanmasına olanak tanır, bebekleri düşünmeye teşvik eder, onların fiziksel becerilerini geliştirir, güven kazanmalarını ve sosyalleşmeye başlamalarını sağlar.

Dolgu oyuncaklar, bir yandan bebek için eğlenceli anlar yaratırken, diğer yandan etkili bir eğitimsel görev üstlenir. Duygusal ve fiziksel gelişim açısından en doğal ve en aktif öğrenme ortamı oyun sırasında oluşmaktadır.

Okul öncesi dönemde, çocuğun hayal dünyası oldukça geniştir ve çocuk oyuncakları ile arkadaşlık eder. Onları yakın bir dost olarak görür. Yumuşak bir bebeği ya da hayvan oyuncuğu kucığına alıp ona sarıldığında bundan haz ve mutluluk duyar. Ayrıca yumuşak bir oyuncuğun çocuğun tenine değmesi onu uyarır ve dokunma duygusunu geliştirir. Çocuklar, zaman zaman oynadığı oyuncaklarını giydiren, besler, uyutur ve canlı birer varlıkmiş gibi onlarla sohbet eder. Gelecekte üstleneceği rollerin küçük bir modelini oluşturur. Bu nedenle dolgu oyuncakların çocukların hayatındaki yeri ve önemi büyüktür.

Resim 1.3: Dolgu oyuncuğu ile oynayan bir çocuk

1.1.1. Dolgu Oyuncuğun Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri

Dolgu oyuncaklar;

- Çocuğun duygusal ve sosyal gelişimini destekler, hayal güçlerini ve yaratıcı yeteneklerini geliştirir.

- Okul öncesi dönemde çocuğun hayal dünyası oldukça geniştir. Dolgu oyuncakları ile oynayan çocuk oyuncuğunu canlı bir varlık gibi düşünerek onunla konuşur, onlara öfkelenip bağırabilir.
- Gelecekteki yetişkin rollerini üstlenerek, oyuncuğunun bakımı ile ilgilenir. Böylece değişik sosyal rolleri deneme, duygularını dışa vurma olanağı bulur.

Resim 1.4: Anne rolü oynayan bir çocuk

- Oyun oynarken veya oyuncuğına sarılıp uyurken yumuşaklığını hissettiğı bir dolgu oyuncak, kendisini güvende hissetmesini sağlar.

Resim 1.5: Oyuncuğına sarılarak kendisini güvende hisseden çocuk

- Dolgu oyuncaklar çocuğun zihin ve dil gelişimini destekler. Renk, şekil, boyut vb. kavramları öğrenmelerini sağlar.

Resim 1.6: Oynayarak öğrenen çocuk

- Çeşitli biçim ve boyutlardaki dolgu oyuncaklarla oynayan çocuk, renk, boyut ve objelerin anlamlarını kavrar. Böylece çocuğun gözlem, algılama, keşfetme, dikkat gibi zihinsel işlevlerinin gelişimini destekler.

Resim 1.7: Şekil ve boyut içeren oyuncak

Resim 1.8: Renkli tırtıl

- Çocuk, dolgu oyuncakları ile konuşarak dil ve iletişim becerilerini geliştirir, kelime dağarcığının gelişimine katkı sağlar.

Resim 1.9: Çocuklar oyuncakları ile konuşur

- Dolgu oyuncaklar, çocukların paylaşma ve sorumluluk duygularının gelişimini destekler.
- Dolgu oyuncaklar, çocuklara hayvan sevgisi aşılar ve onların doğaya karşı ilgisini artırır.

Resim 1.10: Oyuncaklar, çocuklara hayvan sevgisi aşılar

1.2. Dolgu Oyuncak Çeşitleri

Dolgu oyuncaklar iki şekilde sınıflandırılır:

1.2.1. Kullanım Amacına Göre Dolgu Oyuncaklar; Bu Gruba Giren Oyuncaklar Kendi Arasında İkiye Ayrılır

1.2.1.1. Dekoratif Oyuncaklar

Bunlar çocuk odalarında, anaokullarının evcilik köşelerinde süs amaçlı bulundurulmuş yastıklar, minderler vb.'dir.

Resim 1.11: Tavşan yastık

Resim 1.12: Kedi yastık

Resim 1.13: Ay dede yastık

1.2.1.2. Oyun Aracı Olarak Kullanılan Dolgu Oyuncaklar

Her yaş grubu çocuğun severek ve hoşlanarak oynadığı bebek, hayvan vb. figürlerden oluşan oyuncaklardır.

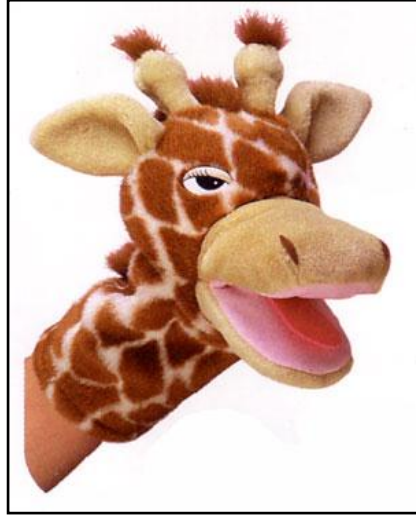

Resim1.14: Fare oyuncuğı ile oynayan çocuk

Resim 1.15: Ayı oyuncuğı ile oynayan çocuk

Kukla tipi oyuncaklar ve fasulye torbaları da bu grupta yer alır. Çocukların iç dünyasını etkileyen kukla oyuncaklar, çocuk oyunlarının en canlı araçlarıdır. Bu oyuncaklar dramatik etkinliklerde kullanılır.

Resim 1.16: Zürafa dolgu kukla

Fasulye torbaları, pamuklu ve yumuşak kumaşlardan çeşitli şekillerde yapılabilir. Bunun için genellikle küçük kuru fasulye tanelerinden faydalanılır. Bazen mısır taneleri, buğday ve mercimek de kullanılabilir. Fasulye torbalarında hareketliliği sağlamak için fazla doldurmamak gerekir. Fasulye torbasının üçte ikisi doldurulmalıdır. Erken çocukluk eğitim kurumlarında, çocuklar çok severek bazen top yerine bazen de çeşitli oyunlar içinde fasulye torbalarını kullanırlar.

Resim 1.17: Fasulye torbaları

1.2.2. Yapılış Tekniğine Göre Oyuncaklar; Bu Gruba Giren Oyuncaklar Kendi Arasında Üçe Ayrılır

1.2.2.1. Dikerek Hazırlanan Dolgu Oyuncaklar

Pelüş, polar, pazen, havlu vb. yumuşak dokulu kumaşlardan kalıp elde edilerek ve dikiş teknikleri kullanılarak hazırlanan oyuncaklardır. Yapılacak oyuncakın modeli seçilir ve makinede dikilerek hazırlanır.

Resim 1.18: Sevimli dolgu bebek

Resim 1.19: Şirin dolgu bebek

1.2.2.2. Örererek Hazırlanan Dolgu Oyuncaklar

Yumuşak dokulu renkli iplerden çeşitli örgü teknikleri kullanılarak hazırlanan oyuncaklardır.

Resim 1.20: Örgü bebek

Resim 1.21: Örgü hayvanlar

1.2.2.3. Yapıştırarak Hazırlanan Oyuncaklar

Bu teknik, küçük kalıplı oyuncaklarda uygulanır. Kullanışlılık açısından çok fazla tercih edilen oyuncaklar değildir.

Resim 1.22: Yapıştırma balık

Resim 1.23: Yapıştırma kuşlar

ETKİNLİK : 3-2-1 yöntemi

AMAÇ : Bilgiyi farklı biçimlerde ifade edebilmek, öğrenme sürecini gözden geçirmek.

UYGULAMA SÜRECİ:

Öğretmen, öğrenme sürecinin sonunda farklı şekillerde hazırlanmış dolgu oyuncakları sınıfa getirir.

Hazırlanan oyuncaklardan bir tanesini herhangi bir öğrenciye atarak tutmasını ister.

Oyuncağı yakalayan öğrenciden yapılış tekniği ve çocuk gelişimi açısından artı ve eksi özelliklerinden bir tanesini söyleyerek sınıftaki başka bir arkadaşına atmasını ister.

Farklı dolgu oyuncaklarla dönüşümlü olarak sınıftaki bütün öğrencilerin katılacağı şekilde etkinliğe devam edilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Dolgu oyuncakların çocuğun gelişimine etkilerini çeşitli kaynaklardan araştırarak sınıf ortamında sunum yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dolgu oyuncakların çocuğun gelişimine etkileri ile ilgili gazete, dergi ve çeşitli kaynaklardan bilgi ve resim araştırınız.	➤ Konu ile ilgili olabildiğince çok kaynaktan araştırma yaparak bilgilerinizi çeşitlendiriniz.
➤ Konu ile ilgili edindiğiniz bilgileri ve resimleri çeşitli gazete, dergi vb. kaynaklardan faydalanarak sınıfta sunum yapacak şekilde hazırlayınız.	➤ Konu ile ilgili edindiğiniz resimleri renkli fon kartonu üzerinde dizayn ederek uyarıcı pano oluşturun.
➤ Hazırladığınız bilgileri ve resimleri sınıfta sunum yaparak öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız.	➤ Evinizde bulunan ve çevrenizden edindiğiniz dolgu oyuncakları sınıfa getirerek uyarıcı bir köşe hazırlayınız.
➤ Sunumunuz bitince konu ile ilgili arkadaşlarınızın görüşlerini alınız varsa onların sorularını cevaplayınız.	➤ Arkadaşlarınızdan çocukken oynadıkları dolgu oyuncaklarla ilgili özel anılarını paylaşmalarını isteyiniz. ➤ Sınıfa getirdiğiniz dolgu oyuncakları arkadaşlarınıza dağıtarak onların duygu ve düşüncelerini öğreniniz.
➤ Yaptığınız çalışma ile ilgili raporu öğretmeninize teslim ediniz.	➤ Raporlarınız ve açıklamalarınız açık ve anlaşılır olmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığımız bilgi ve becerileri aşağıdaki soruları yanıtlayarak belirleyiniz. Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları verilen **seçeneklerden uygun olanını yazarak tamamlayınız.**

1., pelüş, polar, pazen, havlu gibi yumuşak kumaşlardan ve örülerek elde edilen kalıplardan; içi pamuk, sünger, elyaf ya da farklı özellikleri olan malzemeler ile doldurulmuş insan hayvan vb. figürlerden hazırlanmış oyuncaklardır.
A) Eğitici oyuncaklar
B) Dolgu oyuncaklar
C) Masa oyuncakları
D) Elektronik oyuncaklar
2. Oyunağına sarılıp uyurken yumuşaklığını hissettiğı bir dolgu oyuncak çocuğun kendisini..... hissetmesini sağlar.
A) Güvende
B) Korku içinde
C) Mutsuz
D) Yalnız
3. Yetişkin rollerini üstlenerek oyunağıın bakımı ile ilgilenen çocuk.....
A) Objelerin anlamlarını keşfetme olanağı bulur.
B) Oyunağıın önemini kavrama olanağı bulur.
C) Sosyal rolleri deneme olanağı bulur.
D) Zihinsel gelişim sürecini destekler.
4., dekoratif amaçlı kullanılan dolgu oyuncaklardır.
A) Hayvan figürlerinden oluşan oyuncaklar
B) Yastıklar, minderler
C) Bebekler
D) Kuklalar
5. Çocuk dolgu oyuncakları ile konuşarak.....
A) Dil ve iletişim becerilerini geliştirir.
B) Fiziksel becerilerini geliştirir.
C) Psiko-motor becerilerini destekler.
D) El becerilerinin gelişimini destekler.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

6. () Çocuklar oynadıkları oyuncakları giydiren, besler, uyutur ama canlı birer varlıkmiş gibi **düşünmezler.**
7. () Dolgu oyuncaklar çocukların hayal güçlerini ve yaratıcı yeteneklerini geliştirirler.

8. () Çeşitli biçim ve boyutlardaki dolgu oyuncaklarla oynayan çocuk; renk, boyut ve objelerin anlamlarını kavrar.
9. () Dolgu oyuncaklar, çocuk için eğlenceli anlar yaratırken diğer yandan etkili bir eğitimsel görev üstlenirler.
10. () Yumuşak bir oyuncuğun çocuğun tenine değmesi onu uyarır ve dokunma duygusunu geliştirir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevaplar verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek ilgili bölümü kontrol ediniz. Cevaplarınız doğruysa diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında dolgu oyuncacı hazırlamaya yönelik etkinlikler hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dolgu oyuncak yapımında dikkat edilecek noktaları çeşitli kaynaklardan araştırarak konu ile ilgili bilgi edininiz.
- Piyasada satılan ve yakın çevrenizde bulunan dolgu oyuncakların dikiş, dolgu ve süsleme özelliklerini inceleyiniz.
- Çeşitli kaynaklardan dolgu oyuncak kalıpları ve örnekleri araştırınız.

2. DOLGU OYUNCAK HAZIRLAMA

2.1. Dolgu Oyuncanın Yapımında Dikkat Edilecek Noktalar

- Dolgu oyuncaklar, çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygun olarak hazırlanmalıdır.
- Seçilen model, gerçeğine yakın şekil ve renkte olmalıdır.
- Oyuncanın kalıpları düzgün çıkartılmalıdır. Kalıplar dikiş paylarına dikkat edilerek kesilmelidir.
- Oyuncanın cinsine uygun kumaş kullanılmalıdır.
- Oyuncak parçaları dikilmeden önce prova yapılarak oyuncak parçalarının doğru birleştirildiğinden emin olunmalıdır.
- Oyuncak parçaları birbirine sağlam bir dikiş tekniği ile birleştirilmelidir.
- Dolgu oyuncaklar, çocuğun rahatlıkla kucağına alabileceği, onu hissedebileceği büyüklükte olmalıdır.
- Dolgu oyuncaklar, bakımı ve onarımı kolay, temizlenebilir nitelikte olmalıdır.
- Dolgu oyuncakların yumuşak ve sevimli görünümlü olmalarına özen gösterilmelidir.

2.2. Dolgu Oyuncaklarda Bulunması Gereken Temel Özellikler

Dolgu oyuncakların çocuğa yarar sağlayabilmesi için iyi niteliklere sahip olması gerekir. İyi niteliklere sahip olmayan dolgu oyuncaklar çocuğa fayda yerine zarar verebilir. Bu nedenle dolgu oyuncaklarda bulunması gereken temel özelliklere dikkat edilmelidir.

Dolgu oyuncak yapımında temel özellikler üç grupta ele alınabilir:

- Malzeme özelliği
- Doldurma özelliği
- Süsleme özelliği

2.2.1. Malzeme Özelliği

İçi dolgu oyuncak yapımında kullanılacak malzemenin cinsi ve kalitesi çok önemlidir. Kullanılacak kumaşlar yıkanabilen, silindiğinde kolay temizlenebilen, dayanıklı ve yumuşak türden olmalıdır. Çocuğun hoşuna gidecek canlı, parlak renkli kumaşlar seçilmeli ve boyasını vermeyen kumaşlar olmalıdır ancak kirini göstermesin diye çok koyu renk kumaşlar tercih edilmemelidir.

Oyuncağın sağlamlığı ve güzel görünümü açısından sık dokumalı kumaşlar daha kullanışlıdır. Seyrek dokumalı tüylü fantezi kumaşlar yerine sentetik, havlu, pamuklu, polar ve ufak desenli kumaşlar seçilmelidir. Oyuncağın göz, ağız, saç gibi parçalarının yapımı ve süslemesi için renkli yün iplikler işlenerek kullanılabilmesi gibi kadife, kaşe, deri ve yünlü kumaşlarla da parçalar yapılabilir.

Bebek, hayvan oyuncaklar ve yastıkların yapımında yün örgü tekniği de kullanılabilir. Kullanılacak yünler tüysüz, yıkanmaya elverişli, sağlam, canlı ve parlak renklerden seçilmelidir. Bu özelliklerdeki çeşitli yünler tığ veya şişle örülerek değişik oyuncaklar elde edilebilir. Bu tür oyuncaklar atılma, bükülme ve bastırma gibi durumlarda daha dayanıklıdır. Evde bulunan artık yünler değerlendirilerek ekonomik bir biçimde çeşitli oyuncaklar yapılabilir.

Çocuklar, bebeklerinin giysili olmasından onları giydirip soymaktan çok hoşlanırlar. Bu nedenle bebek elbiselerinde kullanılacak kumaşların yıkanmaya elverişli, sabit boyalı ve canlı renkli olması gerekir. Poplin, pamuklu, basma veya küçük desenli kumaş artıklarından elbiseler yapılabilir. Bu elbiselerde fazla detay kullanmayıp çocuğun bebeğine rahatlıkla giydirip çıkarabileceği şekilde dikilmesine dikkat edilmelidir. Tek veya iki parça kıyafetler düşünülmeli, ön veya arka açıklıkların kapanması için kurdele, bağcık, fermuar, çit çit, yapışkan bant gibi malzemeler kullanılmalıdır.

2.2.2. Doldurma Özelliği

İçi dolgu oyuncağın türü ne olursa olsun doldurmada kullanılacak malzemenin özellikle yıkanmaya elverişli, yumuşak ve ağırlık yapmayacak nitelikte olması gerekir. Günümüzde en çok tercih edilen dolgu malzemesi sentetik elyaftır. Çünkü elyaf hafif, yıkanmaya elverişli ve çabuk kuruyabilen bir malzemedir. Ayrıca yıkandığında oyuncak bozulma ve deforme olma gibi riskleri taşımaz.

Küçük parçalar halinde kesilmiş sünger ve naylon çorap parçaları, doldurma işleminde ekonomik malzemelerdir ama çok fazla tercih edilmemelidir. Sünger, oyuncağın hafif olması ve dik durmasını sağlar ancak doldurulduğu zaman süngerdeki sivri köşeler şekil bozukluğuna ve oyuncağın sert olmasına neden olabilir. Naylon çorapların kullanılması da buna benzer sıkıntılara yol açabilir. Bu nedenle bu tür malzemeler fazla tercih edilmemelidir.

Dolgu malzemesi olarak pamuk dolgu oyuncaklarda en son düşünölmelidir. Pamuk maliyetin yüksek oluşunun yanı sıra oyuncanın ağırlığını arttırır. Ayrıca yıkanmaya elverişli bir malzeme olmadığı için yıkandığında oyuncanın şeklinin bozulmasına neden olur. Bu nedenle sık başvuru olan bir malzeme olmamalıdır.

Seçilen dolgu malzemesinin özelliği kadar doldurma işleminin de çok önemlidir. Çünkü düzensiz bir doldurma işleminin, iyi dikilmiş bir oyuncanın bile görünümünü bozar. Dolgu malzemesi kalın bir tığ, şiş veya tahta kaşık sapı ile oyuncanın sivri ve ince kenarlarından başlanılarak küçük parçalar halinde ve acele edilmeden doldurulmalıdır. Çıkıntı ve şişlikler sonradan düzeltilemeyeceği için dikkatle doldurulmalıdır. Oyuncak çok sert doldurulmamalı, yumuşak olmalıdır. Dolgu malzemesinin dışarıya çıkmasını engellemek için açıklık sağlam ve estetik bir şekilde dikilmelidir.

2.2.3. Süsleme Özelliği

İyi dikilmiş ve doldurulmuş bir dolgu oyuncak, güzel bir süsleme ile çocukların ilgisini çekebilecek hale getirilebilir. Süslemede kullanılacak malzemelerin özelliği çok önemlidir. Öncelikle süsleme malzemesinin yıkanmaya elverişli ve çocuğa zarar vermeyecek nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. Basit sutaşları, biyeler, kordonlar, kurdeleler, ince fistolar, deri parçaları, kaşe, kadife gibi kumaş artıkları, artık yünler süslemede kullanılabilir. Çocuğun koparıp yutabileceği boncuk, düğme vb. malzemeler kesinlikle kullanılmamalıdır.

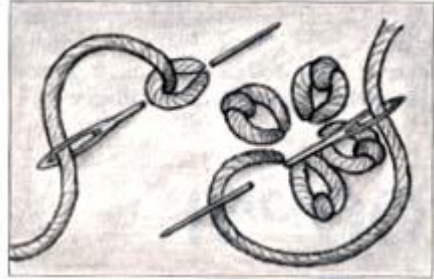
Süslemede aşırılığa kaçılmamalıdır. Değişik renklerde desenli kumaşlar veya uygun renkli kumaşlar bir arada kullanıldığı zaman başka süslemelere gerek kalmayabilir. Oyuncanın saçları, değişik yünlerden tığ veya iğneyle sağlam bir şekilde tutturulabilecek artık malzemelerden çalışılabilir. Göz, ağız, burun gibi organlar nakış iplikleri veya ince yün iplerle iğne ardı, sarma, zincir gibi nakış teknikleri kullanılarak yapılabilir.

Resim 2.1: Zincir iğnesi

Resim 2.2: Sap iğnesi

Resim 2.3: Papatya iğnesi

Süslemede kullanılan malzeme, esas zemin üzerine sağlam bir dikişle tutturulmalıdır. Kısa zamanda sökülen, açılan malzeme çocuk için tehlikeli ve zarar verebilecek nitelikte olabileceği gibi oyuncanın görünümünü bozar ve çocuğa ilgi çekici gelmez.

Oyuncakların yapımında elde bulunan artık malzemelerin kullanılmasında fayda vardır. Gerektiğinde yeni kumaşlarda alınabilir ancak elde bulunan malzemelerin değerlendirilmesi ekonomik yönden çok önemlidir.

2.3. Dolgu Oyuncak Yapımında İzlenecek Aşamalar

2.3.1. Dolgu Oyuncağın Planlanması:

Planlama, belirli bir amaca ulaşmak için eldeki olanakların ve bunların nasıl kullanılacağına önceden saptanması olarak tanımlanır. Dolgu oyuncak planlanma sürecinde dikkat edilmesi gereken unsurlar:

- Yapılacak oyuncuğun kullanım amacı tespit edilmelidir.
- Oyuncuğun yapıış tekniğine ve modeline karar verilmelidir.
- Çocukların yaşları, gereksinimleri ve ilgileri dikkate alınarak dolgu oyuncak karakteri seçilmelidir.
- Oyuncuğun karakter özelliğine ve çeşidine göre malzeme çeşitliliği ve bütçe dikkate alınarak uygun malzemeler seçilmelidir.
- Oyuncuğu yapma ve bitirme süreleri tespit edilmelidir.

2.3.2. Dolgu Oyuncağın Yapımında Kullanılacak Araç Gereç ve Malzemeyi Hazırlamak

Dolgu oyuncaklarda seçilen çeşidin ve karakterin en iyi şekilde gerçekleştirilebileceği malzemelerin ve araç gereçlerin hazırlanması çok önemlidir.

Dolgu oyuncak yapımında kullanılabilir araç gereç ve malzemeler şunlardır:

- Kumaşlar (havlu, pazen, polar, pelüş, poplin vb. kumaşlar)

Resim 2.4: Çeşitli renklerde ve cinsten kumaşlar

- Çeşitli renklerde yün, pamuk ipler

Resim 2.5: Çeşitli renklerde yünler

Dolgu malzemesi olarak sentetik elyaf, sünger vb.

Resim 2.6: Sentetik elyaf

Süsleme malzemeleri (kurdeleler, çeşitli fistolar, biyeler, deri, sutaşları vb.)

Resim 2.7: Çeşitli süsleme malzemeleri

- Dikiş makinesi
- Ütü

Resim 2.8: Dikiş makinesi

Resim 2.9: Ütü

- Makas
- Dikiş iğnesi, toplu iğne

Resim 2.10: Makas

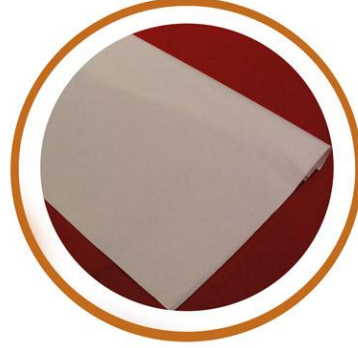

Resim 2.11: İğne ve toplu iğne

- Kurşun kalem, silgi
- Şiş ve tığ
- Mezür
- Cetvel
- Çizgi sabunu
- Parşömen kâğıdı
- Makara ipliği, teyel ipliği

Resim 2.12:Çeşitli renklerde makara ipliği

Resim 2.13:Parşömen kâğıdı

Resim 2.14: Şiş

Resim 2.15: Tığ

2.3.3. Dolgu Oyuncakı Yapmak

Dolgu oyuncak yapımı eğlenceli ve ilkelere dikkat edildiğinde kolay bir uğraştır. Dolgu oyuncak yapımında kullanılan iki temel teknik vardır.

2.3.3.1. Dikerek Hazırlanan Dolgu Oyuncaklar

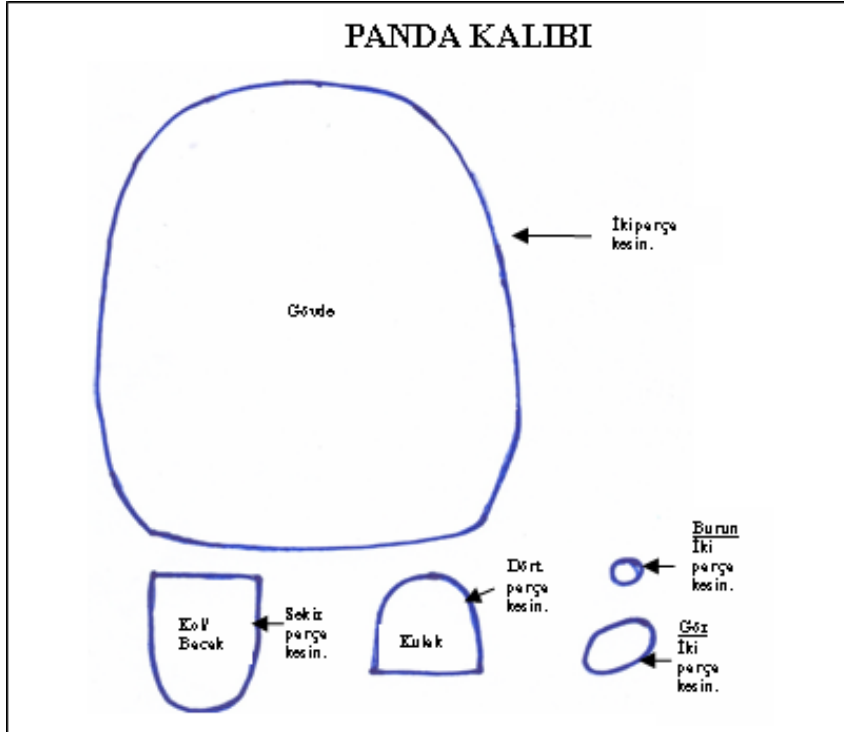
Dikerek hazırlanan dolgu oyuncakların yapımındaki işlem basamakları şöyledir:

- Yapılacak oyuncuğun modeli belirlenir.
- Oyuncuğa uygun kumaş seçimi yapılır.

Resim 2.16: Panda kumaşı

- Oyuncuğun kalıbı elde edilir.
- Kalıp parşömen kâğıdına çizilir.
- Kalıpların üzerine oyuncuğun kısımları ve kaçar adet olacağı, birleştirme noktaları, kumaş katı olacak yerler yazılır.

Resim 2.17: Panda kalıbı

- Kâğıda çizilen kalıplar çizgi üzerinden muntazam bir şekilde kesilip çıkartılır.

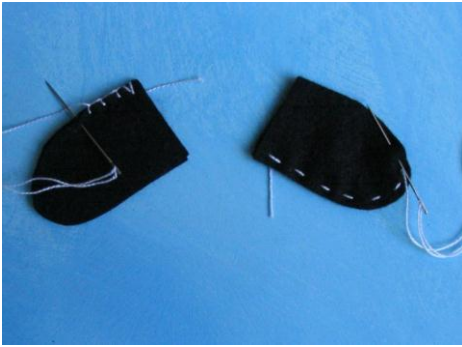
Elde edilen oyuncak kalıpları kumaşa ekonomik biçimde ve kalıp özelliğine göre iğnelenerek yerleştirilir. Başın desen ve tüy yönüne dikkat edilmelidir. Yuvarlaklık verilmek istenen kısımlar (baş, karın vb. ara parçalar) kumaşa verev yerleştirilmelidir.

- Uygun dikiş payları bırakılarak kesme işlemi yapılır.

Resim 2.18: Kalıbın kumaşa uygulanması

- Kesilen parçalar önce teyel yapılarak birleştirilir ve doğruluğu kontrol edilir. Daha sonra oyuncakın özelliğine göre elde veya makinede dikiş yapılır.

Resim 2.19: Kulakların çalışılması

Resim 2.20: Bedenin çalışılması

Resim 2.21: Bedenin birleştirilmesi

- Oyuncak, ince ve sivri kısımlarından başlanarak uygun bir dolgu malzemesi ile doldurulur.

Resim 2.22: Oyunağın doldurulması

- Doldurma işleminin bitince doldurmak amacıyla açık bırakılan boşluk sağlam el dikişini ile dikilerek kapatılır.
- Oyunağın özelliğine uygun süsleme yapılarak tamamlanır.

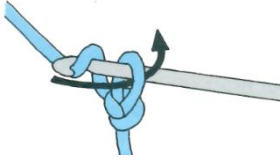

Resim 2.23: Oyunağın tamamlanması

2.3.3.2. Örerek Hazırlanan Dolgu Oyuncaklar

Örgü oyuncak hazırlamada kullanılan iki temel örgü tekniği vardır. Bunlar:

- **Tığ örgü teknikleri** (basit kroşe, çift kroşe, halka ilmek)

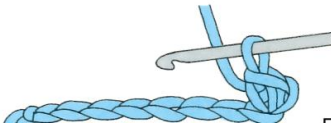
Resim 2.24: Tığ ile ilmek

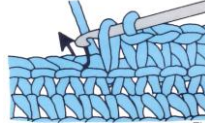
Resim 2.25: Tığ ile zincir

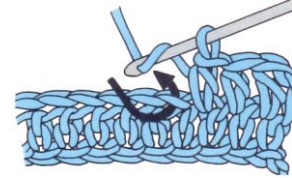
Resim 2.26: Basit kroşe

Resim 2.27: Çift kroşe-1

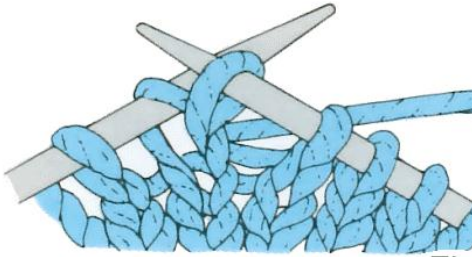

Resim 2.28: Çift kroşe-2

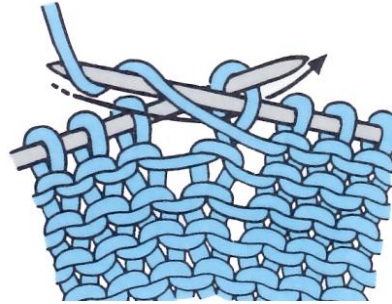

Resim 2.29: Çift kroşe-3

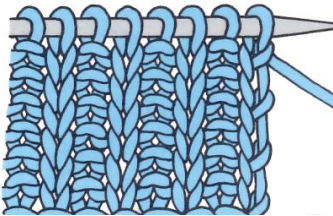
- **Şiş örgü teknikleri** (Düz örgü, ters örgü, tek lastik, çift lastik)

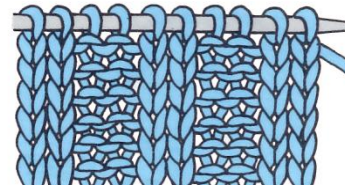
Resim 2.30: Düz örgü

Resim 2.31: Ters örgü

Resim 2.32: Tekli lastik

Resim 2.33: Çiftli lastik

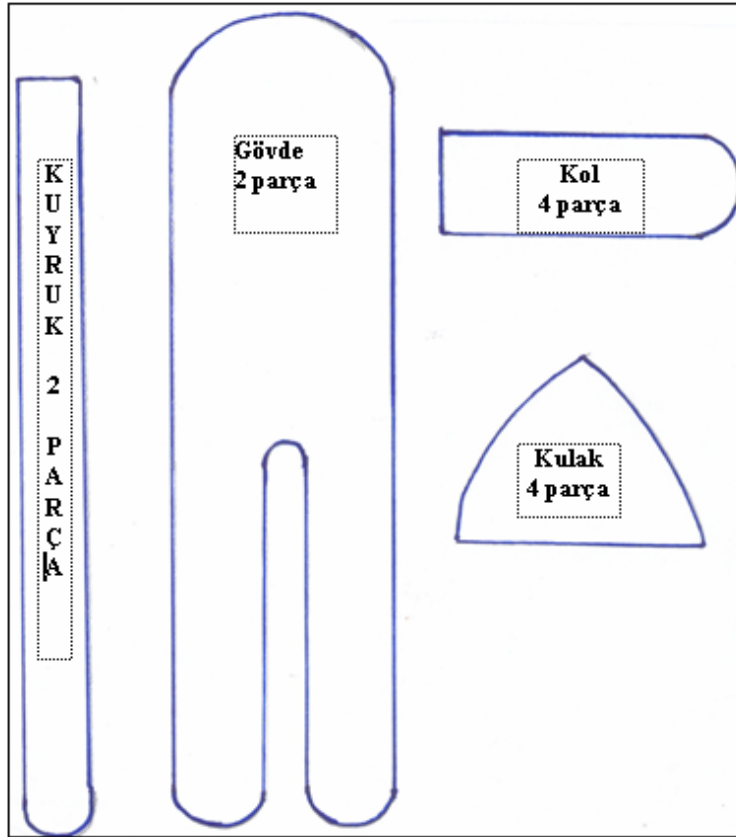
Örgü oyuncak yapımı işlem basamakları sırasıyla şöyledir:

- Örülecek oyuncakın modeli seçilir.

Resim 2.34: Oyuncak kedi

- Oyuncakı uygun kalıp hazırlanır.

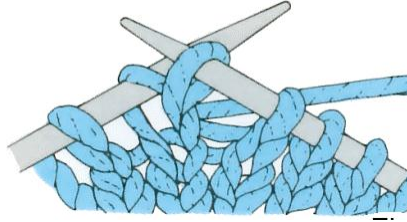
Resim 2.35: Oyuncak kedi kalıbı

- Modele uygun çeşitli renklerde yün ipler ve renk seçimi yapılır.

Resim 2.36: Yün ipler

- Modele göre uygulanacak örgü tekniği belirlenir, uygun araç gereç seçimi yapılır.

Resim 2.37: Kullanılacak örgü tekniği

- Oyuncak kalıba göre gerekli yerlerde arttırma ve eksiltmeler yapılarak modele uygun biçimde örülür.
- Öncelikle ince ve sivri kısımlarından başlanarak uygun bir dolgu malzemesi ile doldurulur.

Resim 2.38: Oyunağın doldurulması

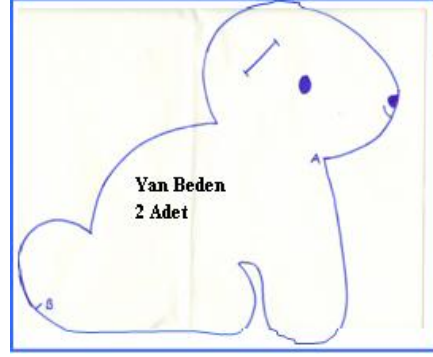
- Doldurma işlemi bitince doldurmak amacıyla açık bırakılan boşluk sağlam el dikişi ile dikilerek kapatılır.
- Kol, bacak, kulak vb. kısımları dikilerek birleştirilir.
- Modele uygun bir şekilde süslenerek tamamlanır.

Dikme Ve Örme Tekniği İle Hazırlanmış Dolgu Oyuncak alışma Örnekleri:

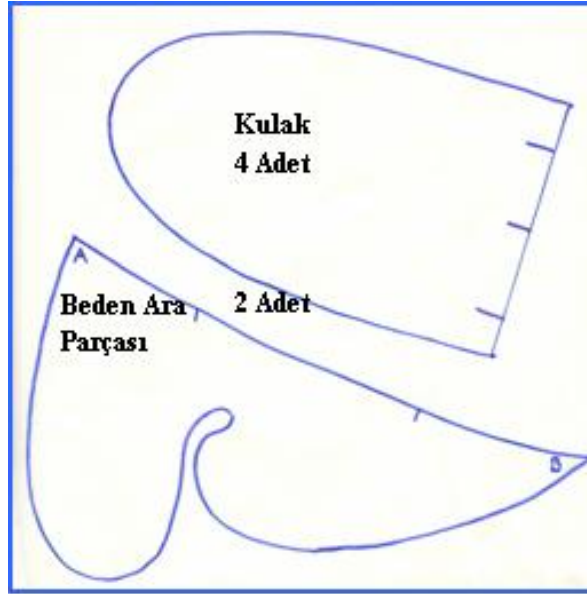
Yaramaz Tavşan

Resim 2.39: Oyuncak tavşan

Resim 2.40: Beden kalıbı

Resim 2.41: Kulak ve beden ar parça kalıbı

Gerekli Malzemeler:

- Çift en 30 cm pelüş veya polar kumaş
- Gz için siyah veya pembe deri
- Burun içi deri
- Bıyık için misina
- Makara ipi, makas, iğne
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem

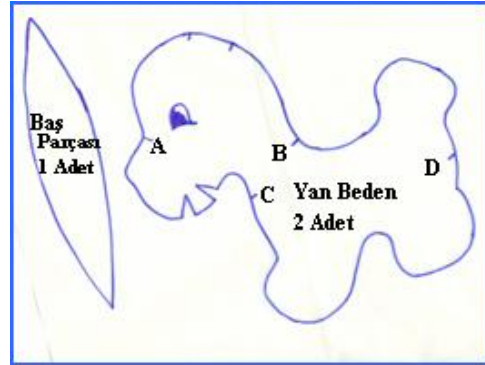
Yapılışı:

- Kalıpları istediğiniz boyutlarda büyüterek parşömen kâğıdına çiziniz.
- Kalıpları etrafından düzgünce keserek çıkarınız.
- Kesilen kalıp parçalarını kumaşa yerleştiriniz.
- Dikiş payı bırakarak kesiniz.
- Verilen işaretlerden beden ara parçalarını, iki yan bedene birleştirerek dikiş.
- Doldurmak için beden ara parçasındaki işaretli yeri açık bırakınız.
- Kulakları, makine çekip çeviriniz.
- Kulak yerlerini çitlatıp kulakları dikerek tutturunuz.
- İki yan bedeni birbirine birleştiriniz.
- Makine çekip ters çeviriniz.
- Uygun bir dolgu malzemesi ile doldurarak estetik bir dikişle kapatınız.
- Ağız, gözü ve burnunu çalışınız.
- Misina ile bıyıkları çalışınız.

Sevimli Dalmaçyalı

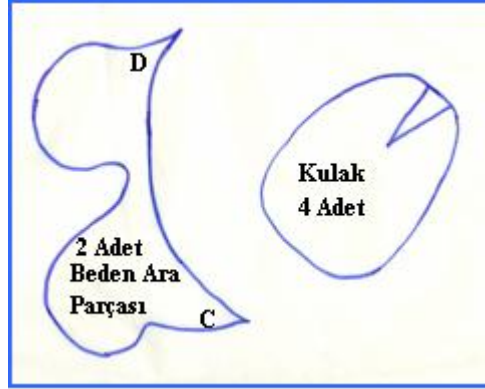
Resim 2.42: Oyuncak köpek

Resim 2.43: Köpek beden parçası

Gerekli Malzemeler:

- Çift en 30 cm pelüş veya polar kumaş
- Göz için siyah veya deri
- Burun içi deri
- Makara ipi
- Makas, iğne
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem

Resim 2.44:Köpek kulak ve ara parçası

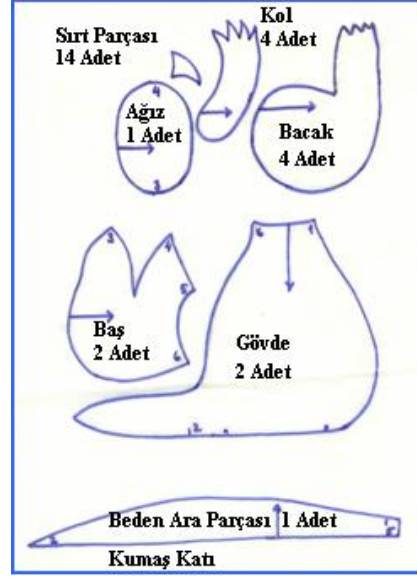
Yapılışı:

- Kalıpları istediğiniz boyutlarda büyüterek parşömen kâğıdına çiziniz.
- Kalıpları etrafından düzgünce keserek çıkarınız.
- Kesilen kalıp parçalarını kumaşa yerleştiriniz.
- Dikiş payı bırakarak kesiniz.
- Verilen işaretlerden baş ara parçasını iki yan bedene dikerek birleştiriniz.
- Verilen işaretlerden beden ara parçalarını iki yan bedene dikerek birleştiriniz.
- Doldurmak için beden ara parçasındaki işaretli yeri açık bırakınız.
- Kulakları, makine çekip çeviriniz.
- Kulak yerlerini çıtlatıp kulakları dikerek tutturunuz.
- İki yan bedeni birbirine birleştiriniz.
- Makine çekip ters çeviriniz.
- Uygun bir dolgu malzemesi ile doldurarak estetik bir dikişle kapatınız.
- Ağız, gözü ve burnunu çalışınız.

Sevimli Dinazor

Resim 2.45: Dinazor

Resim 2.46: Dinazor kalıbı

Gerekli Malzemeler:

- Çift en 50 cm yeşil polar kumaş, 50 cm sarı polar kumaş
- Göz için siyah deri
- Makara ipi
- Makas, iğne
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem

Yapılışı:

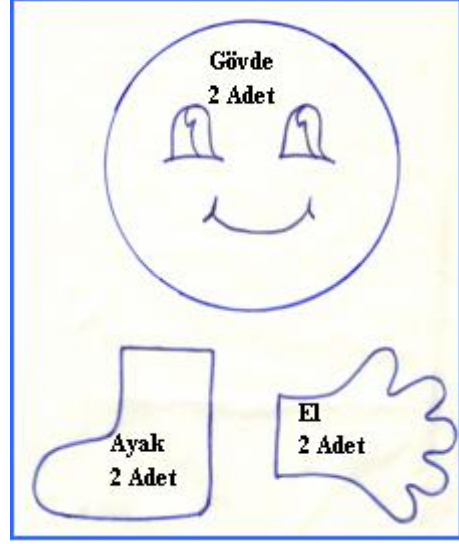
- Kalıpları istediğiniz boyutlarda büyüterek parşömen kâğıdına çiziniz.
- Kalıpları etrafından düzgünce keserek çıkarınız.
- Kesilen kalıp parçalarını kumaşa yerleştiriniz.
- Dikiş payı bırakarak kesiniz.
- Verilen işaretlerden beden ara parçasını iki yan bedene dikerek birleştiriniz.
- Verilen işaretlerden baş parçasını dikerek birleştiriniz.
- Verilen işaretlerden ağız ara parçasını, baş parçasına dikerek birleştiriniz.
- Sırt parçalarını çalışarak sırt kısmına muntazam olarak dikiş.
- Verilen işaretlerden parçaları dikerek birleştiriniz ve gövde kısmını oluşturunuz.
- Doldurmak için beden ara parçasındaki işaretli yeri açık bırakınız.
- Kol parçalarını dikerek birleştiriniz.
- Bacak parçalarını dikerek birleştiriniz.
- Uygun bir dolgu malzemesi ile doldurarak estetik bir dikişle kapatınız.

- Kolları ve bacakları beden kısmına estetik bir dikişle dikerek birleştiriniz.
- Gözü çalışınız.

Gülen Yastık

Resim 2.47: Dekoratif yastık

Resim 2.48: Yastık kalıbı

Gerekli Malzemeler:

- Çift en 50 cm polar veya kadife kumaş,
- Göz ve ağız için siyah nakış ipliği
- Makara ipi
- Kurdele
- Makas
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem, iğne

Yapılışı:

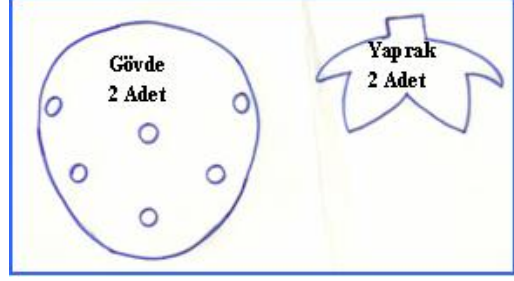
- Kalıpları istediğiniz boyutlarda büyütürük parşömen kâğıdına çiziniz.
- Kalıpları etrafından düzgünce keserek çıkarınız.
- Kesilen kalıp parçalarını kumaşa yerleştiriniz.
- Dikiş payı bırakarak kesiniz.
- El parçalarını dikerek birleştiriniz
- Ayak parçalarını dikerek birleştiriniz.
- Uygun bir dolgu malzemesi ile doldurunuz.
- Elleri ve ayakları gövde kısmının arka parçasına estetik bir dikişle dikerek birleştiriniz.
- Gövde parçasının ön kısmına göz ve ağız basit nakış tekniklerinde yararlanarak işleyiniz.

- Gövde parçalarını üst üste koyarak makine dikişi ile birleştiriniz.
- Uygun bir dolgu malzemesi ile doldurarak estetik bir dikişle kapatınız.
- Kurdele ile uygun bir şekilde süsleyiniz.

Çilek Yastık

Resim 2.49: Çilek yastık

Resim 2.50: Çilek yastık kalıbı

Gerekli Malzemeler:

- Çift en 50 cm polar veya kadife kırmızı kumaş, 30 cm yeşil kumaş, 20 cm siyah kumaş
- Siyah nakış ipliği
- Makara ipi
- Makas, iğne
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem

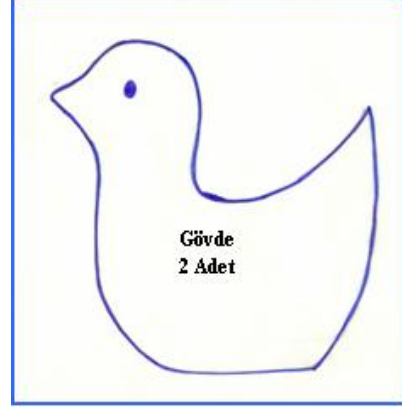
Yapılışı:

- Kalıpları istediğiniz boyutlarda büyüterek parşömen kâğıdına çiziniz.
- Kalıpları etrafından düzgünce keserek çıkarınız.
- Kesilen kalıp parçalarını kumaşa yerleştiriniz.
- Dikiş payı bırakarak kesiniz.
- Gövde parçasının her iki tarafına siyah kumaştan kestiğiniz puanları estetik bir şekilde dikerek yerleştiriniz.
- Yaprak kısmını gövdeye muntazam bir şekilde yerleştirip dikerek birleştiriniz.
- Oluşan parçaları üst üste koyarak alt kısımda doldurma açıklığı bırakacak şekilde birleştirerek makine dikişi ile dikiş yapınız.
- Uygun bir dolgu malzemesi ile doldurarak estetik bir dikişle kapatınız.

Sevimli Ördekler

Resim 2.51: Örgü ördekler

Resim 2.52: Örgü ördek kalıbı

Gerekli Malzemeler

- 1 yumak sarı yün
- Mavi nakış ipliği
- Tığ
- Makas
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem
- İğne

Kullanılan Teknik:

Basit kroşe

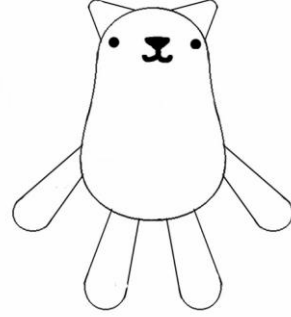
Yapılışı:

- Kalıpları istediğiniz boyutlarda büyüterek parşömen kâğıdına çiziniz.
- Kalıpları etrafından düzgünce keserek çıkarınız.
- Kalıba uygun bir şekilde örneğe bakarak gerekli eksiltme ve arttırmalar ile iki parça şeklinde örünüz.
- Gözleri herhangi bir nakış ipliği ile işleyiniz.
- Oluşan parçaları üst üste koyarak alt kısımda doldurma açıklığı bırakacak şekilde birleştirerek elde makine dikişi ile dikişiniz.
- Uygun bir dolgu malzemesi ile doldurarak estetik bir dikişle kapatınız.
- Farklı renklerde ördüğünüz zincir ile süsleyiniz.

Kedi

Resim 2.53: Örgü kedi

Resim 2.54: Örgü kedi kalıbı

Gerekli Malzemeler^:

- Üç farklı renkte yün
- Nakış ipliği
- Şiş
- Makas
- Parşömen kâğıdı
- Kurşun kalem
- İğne

Kullanılan Teknik:

- Düz örgü

Yapılışı:

- Kalıpları istediğiniz boyutlarda büyüterek parşömen kâğıdına çiziniz.
- Kalıpları etrafından düzgünce keserek çıkarınız.
- Her parçayı kalıba uygun bir şekilde örneğe bakarak gerekli eksiltme ve arttırmalar ile örünüz.
- Gözleri istediğiniz renkte bir nakış orlonu ile işleyiniz.
- Ağız kısmını kırmızı nakış orlonu ile işleyiniz.
- Kol, bacak ve kulak parçalarını doldurarak açık kalan kısmı dikişle dikiş.
- Beden kısmını doldurarak estetik bir dikişle kapatınız.
- Kolları, bacakları ve kulakları bedene estetik bir dikişle birleştiriniz.

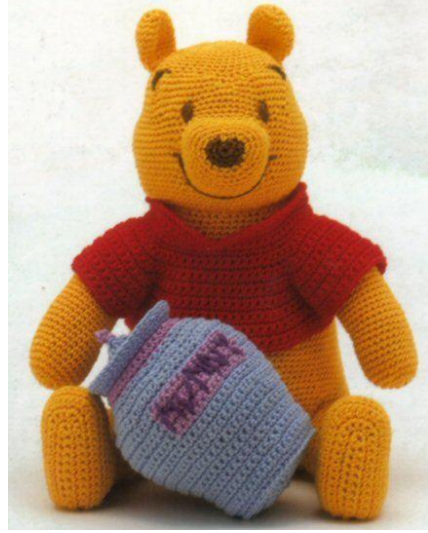
Basit Kroşe Tekniği İle Örölerek Yapılmış Dolgu Oyuncak alışma Örnekleri:

Üzgün Eşek

Resim 2.55: Örgü eşek modeli

Güleç Ayı

Resim 2.56: Örgü ayı modeli

Resim 2.57: Örgü bebek ve panda modelleri

Şiş Örgü Tekniği İle Yapılmış Dolgu Oyuncak Çalışmaları:

Resim 2.58: Örgü tavşan(Ön yüzü)

Resim 2.59: Örgü tavşan(Arka yüzü)

Resim 2.60: Örgü palyaço modeli

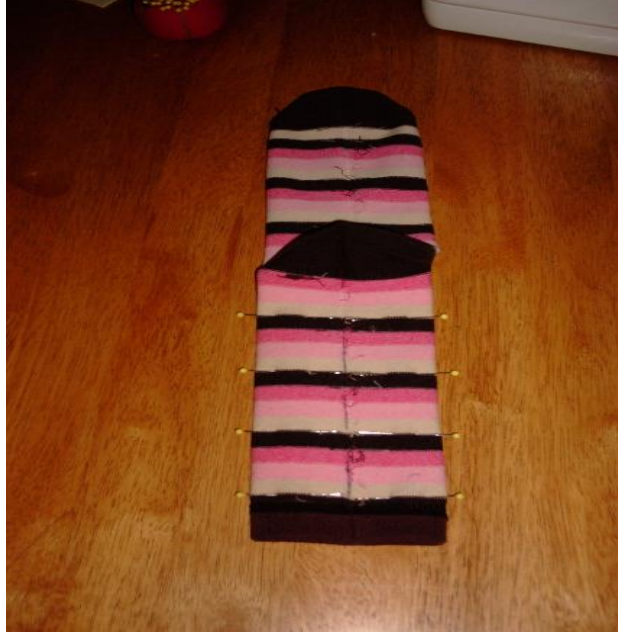

Resim 2.61: Örgü ördek modeli

Çoraptan Dolgu Oyuncak Olarak Çalışılmış Maymun:

Resim 2.62: Çoraptan dolgu oyuncak çalışması için iki adet çorap hazırlayınız.

Resim 2.63: Tek çorabı ortada 1cm boşluk kalacak şekilde iki taraflı teyelleiniz.

Resim 2.64: Makinede dikiş.

Resim 2.65: Çorabın lastik kısmını yuvarlatarak dikiş.

Resim 2.66: Makasla ortada bıraktığınız 1cm boşluğun ortasından kesiniz.

Resim 2.67: Ters çeviriniz.

Resim 2.68: Doldurma işlemini yapınız.

Resim 2.69: Doldurmak için bıraktığınız açıklığı dikiş.

Resim 2.77: Diğer parçayı keserek kulak oluşturunuz.

Resim 2.78: İğneleyerek teyelleyniz.

Resim 2.79: Makinede dikiiniz.

Resim 2.80: Doldurma işlemini yapınız.

Resim 2.81: Kuyruk kısmını dikiiniz.

Resim 2.82: Kolları dikiiniz.

Resim 2.83:Dikim işlemini tamamlayınız.

Resim 2.84:Topuk kısmını ağız olarak kullanınız.

Resim 2.85: Parçayı ağız kısmına yerleştiriniz.

Resim 2.86: İğneleyerek doğruluğunu kontrol ediniz.

Resim 2.87: Üst taraftan başlayarak estetik bir şekilde dikiş.

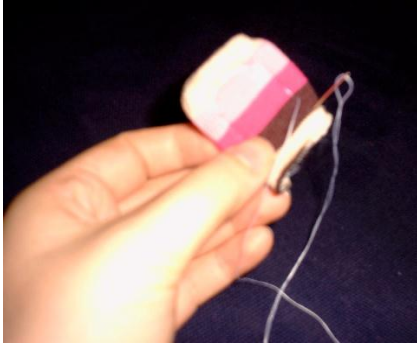
Resim 2.88: Dikme işlemini tamamlayınız.

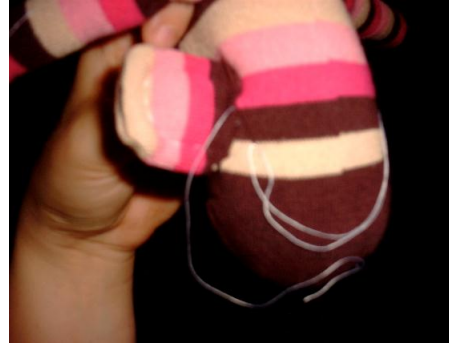
Resim 2.89: Doldurma işlemini yapınız.

Resim 2.90: Açık kalan yeri sıkıca dikiş.

Resim 2.91: Kulakları ters çeviriniz, üzerinden şekline uygun dikişle süsleyiniz.

Resim 2.92: Kulakları baş kısmına muntazam olarak dikiş.

Resim 2.93: Dikme işlemini tamamlayınız.

Resim 2.94: Doğruluğunu kontrol ediniz.

Resim 2.95: Gözlerine düğme dikerek oyuncuğunuza tamamlayınız.

2.4. Dolgu Oyuncuğu Erken Çocukluk Eğitim Kurumlarında Uygulamak

Dolgu oyuncaklar, erken çocukluk eğitim kurumlarında çocukların seyerek oynadıkları oyuncaklardır.

Erken çocukluk eğitim kurumlarında dolgu oyuncaklar evcilik köşesinde, dramatik etkinliklerde ve Türkçe dil etkinliklerinde hikâyeye dikkat çekmek için değişik amaçlarla kullanılabilir.

Evcilik köşesinde; içi dolgu bebekler, hayvanlar, yastık ve fasulye torbaları gibi oyuncaklar bulundurulabilir. Bu dönemde çocuğun hayal dünyası oldukça geniştir, çocuk oyuncakları ile arkadaşlık eder. Onları yakın bir dost olarak görür. Bu köşede bulundurulacak dolgu oyuncakların yumuşak ve sevimli olmasına özen gösterilmelidir.

Resim 2.96: Evcilik köşesinde oyun

Dramatik etkinlikler, çocukları farklı rollere ve farklı etkinliğe katarken motor gelişimi için elverişli durumlar sağlar. Dramatik etkinliklerde kullanılan araç gereçler çocuklara farklı deneyimler kazandırır ve çocukların estetik beğenilerinin gelişimini destekler. Dramatik etkinliklerde kullanılacak dolgu bebekler, hayvanlar vb. araçlar çocuğun oyuna motive olmasını sağlar. Duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade etmesini destekler.

Resim 2.97: Dramatik etkinliklerde oyun

Türkçe dil etkinlikleri içinde yer alan hikâye anlatımında özellikle kukla tipi dolgu oyuncakların kullanılması çocukların hikâyeyi dikkatle dinlemelerini ve izlemelerini sağlar. Hikâye sonrasında çocukların dolgu kuklalarla hikâyeyi canlandırmaları iletişim becerilerini destekler, duygu ve düşüncelerini rahatça ifade etmelerini sağlar. Yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini geliştirir. Aynı zamanda paylaşma, yardımlaşma, işbirliği yapma, sorumluluk alma gibi becerilerinin gelişimine katkı sağlar.

Resim 2.98: Dolgu kuklalar

Resim 2.99: Kuklalarla dramatik oyun

2.5. Hazırlanan Dolgu Oyuncakları Değerlendirmek

Hazırlanan dolgu oyuncaklar, aşağıda belirlenen değerlendirme ölçeğinde yer alan kriterler doğrultusunda değerlendirilir.

2.5.1. Dikerek hazırlanan dolgu oyuncaklar için değerlendirme tablosu

KRİTERLER	PUAN
KONU SEÇİMİ	
Seçilen dolgu oyuncağın çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygunluğu	
Seçilen dolgu oyuncağın çocuk tarafından rahat kullanılabilirliği	
HAZIRLIK	
Oyuncak için gerekli malzemeleri eksiksiz getirme	
Oyuncak için gerekli malzemeleri zamanında getirme	
Oyuncak için gerekli malzemelerin kullanışlı olması	
UYGULAMA	
Oyuncağa uygun kalıbı düzgün çıkarma	
Kalıbı kumaşa uygun şekilde yerleştirme	
Dikiş paylarına dikkat ederek kesme	
Parçaları uygun şekilde birleştirme	
Oyuncağı sağlam bir şekilde dikme	
Oyuncağı muntazam bir şekilde doldurma	
YARATICILIK	
Renkleri ve kumaş seçimini oyuncağın özelliğine uygun şekilde kullanma	
Yapılan oyuncağa uygun süslemeyi yapma	
Değişik karakterlerde oyuncak hazırlama	
ÇALIŞMA DÜZENİ	
Temiz ve düzenli çalışma	
Çalıştığı yerin temizliğine özen gösterme	
Çalışmaya istekli olma	
Arkadaşları ile işbirliği yapma	
EKONOMİKLİK	
Çalışma süresini iyi kullanma	
Malzeme seçiminde ucuz ve kullanışlı olmasına dikkat etme	
Malzemeyi israf etmeden kullanma	
Artık malzemeleri değerlendirebilme	
Oyuncağı istenilen zamanda teslim etme	

2.5.2. Örerek hazırlanan dolgu oyuncaklar için değerlendirme tablosu

KRİTERLER	PUAN
KONU SEÇİMİ	
Seçilen dolgu oyuncuğun, çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygunluğu	
Seçilen dolgu oyuncuğun çocuk tarafından rahat kullanılabilirliği	
HAZIRLIK	
Oyuncak için gerekli malzemeleri eksiksiz getirme	
Oyuncak için gerekli malzemeleri zamanında getirme	
Oyuncak için gerekli malzemelerin kullanışlı olması	
UYGULAMA	
Oyuncağa uygun kalıbı düzgün çıkarma	
Kalıba uygun örgü tekniğini uygulama	
Muntazam bir şekilde örme	
Parçaları uygun şekilde birleştirme	
Oyuncağı sağlam bir şekilde dikme	
Oyuncağı muntazam bir şekilde doldurma	
YARATICILIK	
Renkleri ve yün seçimini oyuncuğun özelliğine uygun şekilde kullanma	
Yapılan oyuncuğa uygun süslemeyi yapma	
Değişik karakterlerde oyuncak hazırlama	
ÇALIŞMA DÜZENİ	
Temiz ve düzenli çalışma	
Çalıştığı yerin temizliğine özen gösterme	
Çalışmaya istekli olma	
Arkadaşları ile işbirliği yapma	
EKONOMİKLİK	
Çalışma süresini iyi kullanma	
Malzeme seçiminde ucuz ve kullanışlı olmasına dikkat etme	
Malzemeyi israf etmeden kullanma	
Artık malzemeleri değerlendirebilme	
Oyuncağı istenilen zamanda teslim etme	

UYGULAMA FAALİYETİ

Erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulamak üzere bir dolgu oyuncak planlayarak uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Yapacağınız dolgu oyuncuğun kullanım amacını ve modelini belirleyiniz.	➤ Evcilik köşesinde kullanılmak üzere bir dolgu oyuncak hazırlayabilirsiniz.
➤ Oyuncuğunun yapılış tekniğine karar veriniz.	➤ Dikme veya örme tekniğini kullanabilirsiniz.
➤ Oyuncuğunun modeline ve yapılış tekniğine uygun malzeme, araç gereçleri hazırlayınız.	➤ Kumaş, iğne, iplik, makas vb. malzemeler ya da çeşitli renklerde yün ipler kullanabilirsiniz.
➤ Oyuncuğunun kalıbını elde ediniz.	➤ Çeşitli kaynaklardan faydalanabileceğiniz gibi kalıbı kendiniz de çıkarabilirsiniz.
➤ Oyuncuğun kalıbına uygun parçaları belirlediğiniz teknik (dikerek-örerek) doğrultusunda hazırlayınız.	➤ Kalıp parçalarını parşömen kâğıdına çizerek belirleyebilirsiniz.
➤ Oyuncak parçalarını teyelleyerek oyuncuğun provasını yapıp doğruluğundan emin olunuz.	➤ Oyuncuğunuzu sağlam bir dikişle dikmeden önce mutlaka teyelleyerek doğruluğunu kontrol ediniz.
➤ Oyuncuğu sağlam bir dikişle dikişiniz.	➤ Oyuncuğunuzu makinede veya elde makine dikişi yaparak dikişiniz.
➤ Oyuncuğunun doldurma işlemini yapınız.	➤ Oyuncuğunuzu yumuşak ve muntazam şekilde doldurunuz.
➤ Doldurmak için açık bıraktığınız kısmı sağlam bir şekilde dikerek kapatınız.	➤ Dikişinizin estetik olmasına dikkat ediniz.
➤ Oyuncuğunuzun uygun süslemeleri yaparak tamamlayınız.	➤ Süslemede çeşitli kurdele, sutaşı vb. malzemeler kullanabilirsiniz.
➤ Bir erken çocukluk eğitim kurumuna giderek oyuncuğunuzla uygulama çalışması yapınız.	➤ Yaptığınız oyuncakla erken çocukluk eğitim kurumunda çocukların oynaması için öğrenme ortamı sağlayınız.
➤ Erken çocukluk eğitim kurumunda yapmış olduğunuz uygulamaları ve gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınız ve öğretmeninizle paylaşınız.	➤ Yaptığınız uygulamayı ve gözlemlerinizi raporlaştırarak öğretmeninize teslim ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru olan seçeneği daire içine alarak işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi dolgu oyuncak yapımında dikkat edilecek noktalardan birisi **değildir**?
A) Dolgu oyuncaklar çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygun olmalıdır.
B) Dolgu oyuncaklar yumuşak ve sevimli görünümlü olmalıdır.
C) Dolgu oyuncaklar özellikle büyük boyutlarda çalışılmalıdır.
D) Oyuncak parçaları sağlam bir dikiş tekniği ile birleştirilmelidir.
2. Aşağıdakilerden hangisi dolgu oyuncaklarda bulunması gereken temel özelliklerden birisi **değildir**?
A) Süsleme özelliği
B) Malzeme özelliği
C) Doldurma özelliği
D) Saklama özelliği
3. Aşağıdakilerden hangisi dolgu oyuncak planlamasında dikkat edilmesi gereken unsurlardan birisidir?
A) Yapılacak oyuncakın kullanım amacı tespit edilmelidir.
B) Oyuncak kalıpları düzgün çıkarılmalıdır.
C) Dikiş paylarına dikkat edilmelidir.
D) El dikişi ile birleştirilmelidir.
4. Aşağıdakilerden hangisi oyuncak yapımında kullanılan şiş örgü tekniklerinden birisidir?
A) Basit kroşe
B) Çift kroşe
C) Düz örgü
D) Sık iğne
5. Aşağıdakilerden hangisi dolgu oyuncakların erken çocukluk eğitim kurumlarında uygulanabileceği bir köşedir?
A) Kitap köşesi
B) Müzik köşesi
C) Evcilik köşesi
D) Masa oyuncakları köşesi

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

6. () Dolgu oyuncakların çocuğun rahatlıkla kucağına alabileceği, onun hissedebileceği büyüklükte olması önemlidir.

7. () Dolgu oyuncak yapımında kullanılacak kumaşların özellikle kirini göstermeyen çok koyu renk kumaşlar olmasına özen gösterilmelidir.
8. () Dolgu oyuncakların doldurulmasında kullanılacak en uygun dolgu malzemesi pamuktur.
9. () Süslemede kullanılacak malzemelerin yıkanmaya elverişli ve çocuğa zarar vermeyecek nitelikte olması gerekir.
10. () Süslemede kullanılan malzeme, esas zemine kuvvetli bir yapıştırıcı ile yapıştırılmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız sorularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Tüm cevaplarınız doğru ise modül değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları verilen seçeneklerden uygun olanını yazarak tamamlayınız.

1. Dolgu oyuncaklar çocukların hayal gücünü vegeliştiren en önemli araçlardır.
2. Yumuşak bir oyuncağın çocuğun tenine değmesi onu uyarır vegeliştirir.
3. Dolgu oyuncaklarıyla oynayan çocuk oyuncağını bir varlık gibi düşünerek onunla konuşur.
4. Dolgu oyuncaklar çocuklara sevgisi aşılır.
5. Dolgu oyuncaklar bir dikiş tekniği ile dikilmelidir.
6. Dolgu oyuncakların görünümlü olmalarına dikkat edilmelidir.
7. Dolgu oyuncak yapımında kullanılacak malzemenin çok önemlidir.
8. Dolgu oyuncak yapımında tercih edilen en uygun dolgu malzemesi
9. Erken çocukluk eğitim kurumlarında dolgu oyuncaklar kullanılabilir.
10. Oyuncak süslemede

Aşağıdaki cümleleri okuyarak cümle başında yer alan parantez içine doğru ise **D**, yanlış ise **Y** harfi yazınız.

11. () Oyuncak doldurulurken sıkı ve sert bir şekilde doldurulmalıdır.
12. () Günümüzde en çok tercih edilen dolgu malzemesi sentetik elyafıdır.
13. () Dolgu oyuncakların planlanmasında çocukların yaşları ve gereksinimleri göz önünde bulundurulmalıdır.
14. () Dramatik etkinliklerde kullanılacak dolgu bebekler ve hayvan oyuncaklar çocukların motive olmasını sağlamaz.
15. () Evcilik köşesinde içi dolgu bebekler, hayvanlar, yastıklar gibi oyuncaklar bulundurulabilir.
16. () Dolgu oyuncaklar, çocuklar için sadece eğlenceli anlar yaşatır. Eğitimsel bir görev üstlenmezler.
17. () Çocuklar dolgu oyuncaklarla oynarlarken gelecekte üstlenecekleri rolleri küçük bir modelini oluştururlar.

18. () Dolgu oyuncaklar çocuğun gözlem, keşfetme, dikkat gibi zihinsel işlevlerini desteklemezler.
19. () Dolgu oyuncak yapımında uygulanması gereken en ideal teknik yapıştırma tekniğidir.
20. () Dolgu oyuncaklar, çocukların sosyalleşmesini destekler.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Bütün soruları doğru cevapladıysanız tebrikler! Modülü tamamladınız. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	B
2	A
3	C.
4	B
5	A
6	Yanlış
7	Doğru
8	Doğru
9	Doğru
10	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	A
4	C
5	C
6	Doğru
7	Yanlış
8	Yanlış
9	Doğru
10	Yanlış

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Yaratıcı yeteneklerini
2	Dokunma duyusunu
3	Canlı
4	Hayvan ve doğa
5	Sağlam
6	Yumuşak ve sevimli
7	Cinsi ve kalitesi
8	Sentetik elyafır
9	Dramatik etkinliklerde
10	Aşırılığa kaçılmamalıdır
11	Yanlış
12	Doğru
13	Doğru
14	Yanlış
15	Doğru
16	Yanlış
17	Doğru
18	Yanlış
19	Yanlış
20	Doğru

KAYNAKÇA

- Avcı, Neslihan, Ayşe Turla, **Kuklalar**, İstanbul, 2003.
- Demir, Tuna, Didar Barışık, **Oyuncak ve Turistik Biblio**, İstanbul, 1997.
- Dilem Yayınevi, **Oyuncak Kalıpları**, İstanbul, 1988.
- Dirim, Aygören, **Okul Öncesi Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, İstanbul, 2000.
- Şahingöz Elif , Simten Ülker, **Dolgu Oyuncaklar**, İstanbul, 2005.
- Sert, Sergül, **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, İstanbul, 2006.
- Oğuzkan, Şükran, Neriman Sapmaz, **Yaratıcı Çocuk Faaliyetleri**, İstanbul, 1993.
- Oğuzkan, Şükran, Özgör Demiral, Gülseren Tür, Emine Tezcan, **Anaokullarında Yaratıcı Çocuk Etkinlikleri**, Ankara, 1987.
- Özdemir, Mahmut, **Yapma Bebek Teknikleri**, İstanbul, 2003.
- Yavuzer, Haluk, **Okul Çağı Çocuğu**, İstanbul, 2004.
- Yörükoğlu, Atalay, **Çocuk Ruh Sağlığı**, İstanbul, 2003.